

Соколёнок

5/2016

сентябрь - октябрь

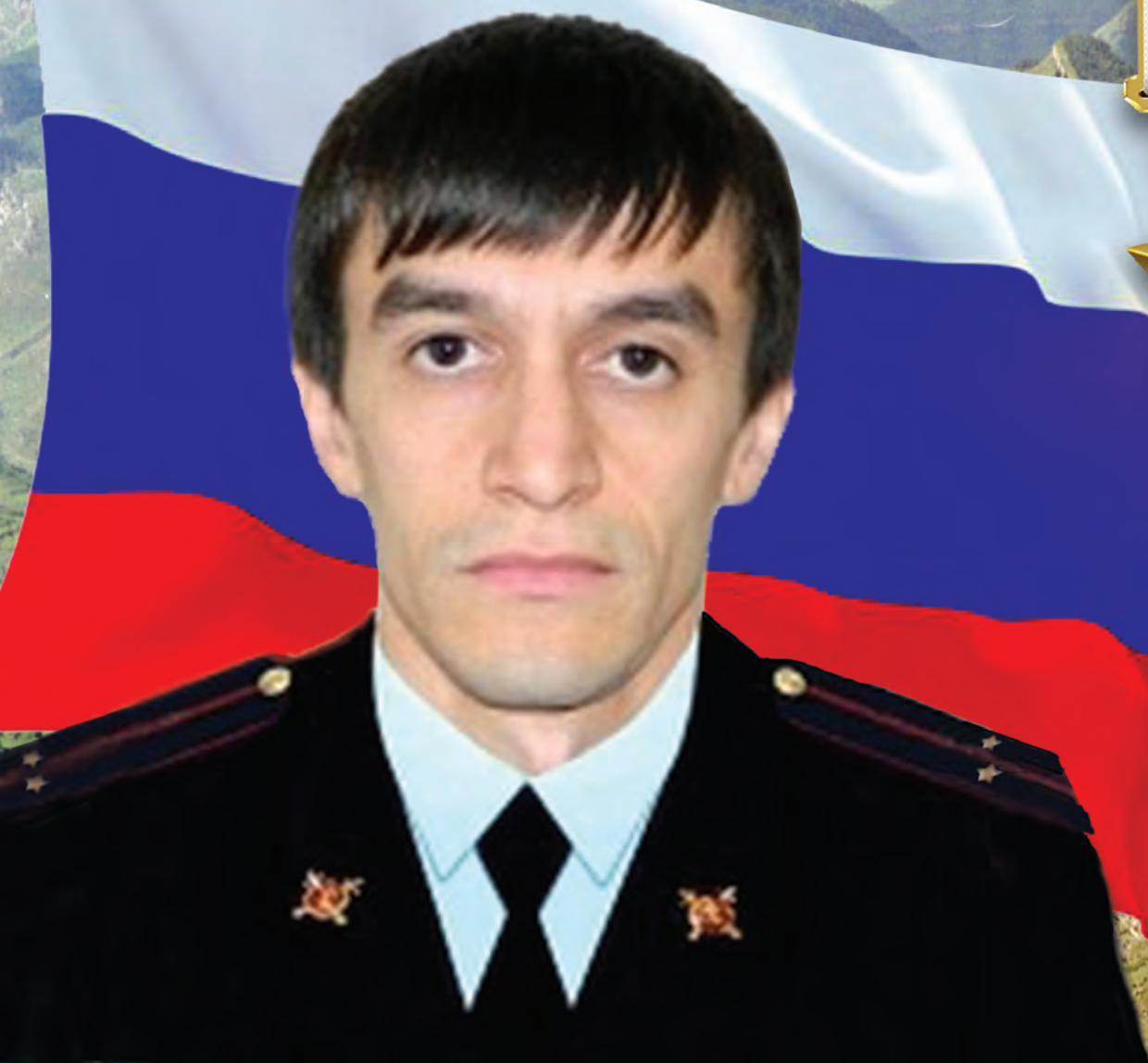

Къарчыгъа

РЕСПУБЛИКАНЫ ЯШЛАР УЧУН ЭКИ АЙДА БИР ЧЫГЪАГЪАН ЖУРНАЛЫ

*Магъаммат Нюрбагъандовну
изитлиги*

РОССИЯНЫ ИГИТИ

Россия Федерациясыны Президенти Владимир Путинни 21-нчи сентябрде 2016-нчы йыл чыкыгъан Указы булан Дагъыстанны полициясыны лейтенанты Магъаммат Нюрбагъандовгъа «Россияны Игити» деген ат берилген.

Магъаммат Нюрбагъандов Сергокъалада тувгъан. Сергокъаланы экинчи номерли лицейинде охугъан. Лицейни битдирген сонг, Дагъыстан пачалыкъ университетини юристлер гъазирлейген факультетине охума тыше. Университетни де битдирип, Дагъыстан полициясыны сыдраларында ишлей.

Магъаммат Нюрбагъандов Сергокъаланы ювугъундагъы агъачлыкъда бандитлени къолундан оьлтюрюлген. Магъаммат оьзюн оьлтюрегенни билгенде де, бер-

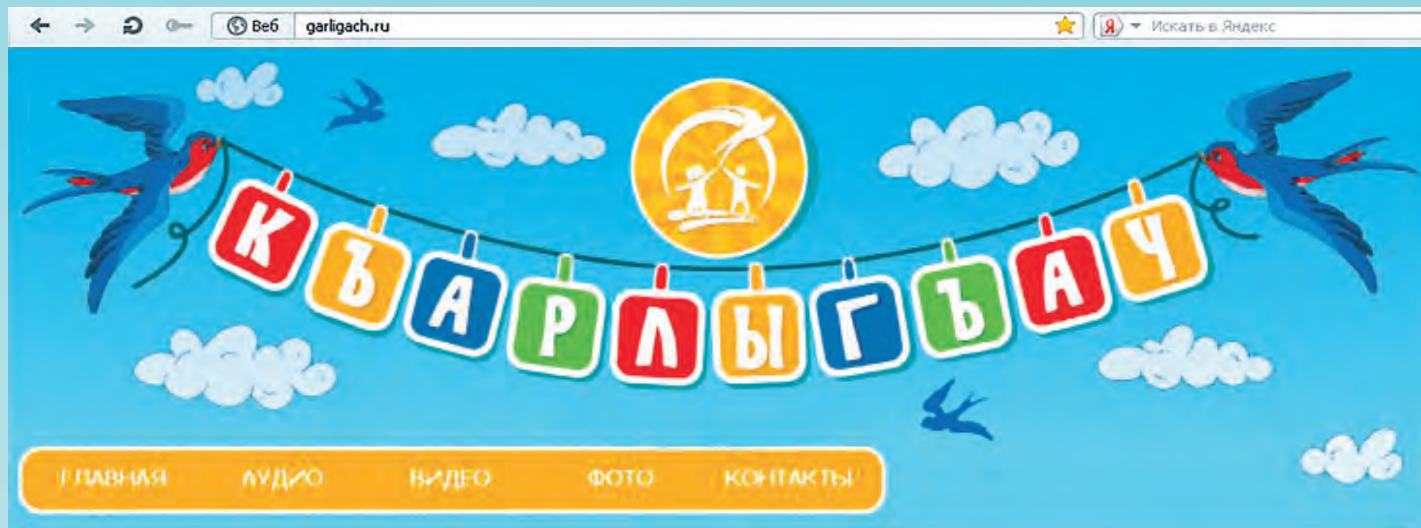
ген антына аминлигин сакълагъан. Савутлангъан бандит оьзюн оьзюнде полицияны къуллукъчусу экенни билген ва огъар ёлдашларына ихтиярланы якълайгъан къуллукъдан таймагъа чакъырыв этмекни буюра. Жагъил полицейский оьзюне къоркъув береген бандитден къоркъмагъан, бюдюремейли: «Ишлегиз, къурдашларым!» - деп айтгъан. Шо сёзлерден сонг боевиклер полицияны къуллукъчусуна тапанча ургъан.

Магъаммат Нюрбагъандов халкъны эсинде Игит гъисапда къалажакъ.

Халкъны паракатлыгъын якълайгъан къуллукъчулары душмандан тартынмай оьзлени алдына салынгъан борчун кюте. Шолай борчун кютген сергокъалалы улан булан оьктем болабыз.

Яшлар учун янгы сайт

«Ёлдаш» газетни жамият ва маълумат бёлюгюню, олай да «Дагъыстанлы къатын» деген журналны редактору Паху Гъайбуллаева яшлар учун къумукъ тилде «Къарлыгъач» деген сайтны къургъан.

Паху Гъайбуллаеваны сёзлерине гёре, сайтгъа «Къарлыгъач» деген ат негъакъ берилмеген. Шу ерде бары да тюрк миллетлерде шо асил къушгъа бир йимик айтылагъаны гёз алгъа тутулгъан. Озью де тораыйш гелеген наслуну милли ругъун уятывда интернетни имканлыкъларын толу кюйде къолламакъ учун къурула. Школа чагъындагъы яшланы ана тилин уйренивге муштарлы этмек, шону булан бирге анадаш халкъыны тарихине, ругъ-къылыкъ мердешлерине, маданият байлыгъына тергевюн бакъдырмакъ – сайтны алдына салынгъан сыйлы борчлардан санала.

Эсгерилген сайт толу кюйде ишге салынгъан сонг яшлагъа озлерден йыракъда, демек, республикадан тышда яшайгъан озлени тенглилери, дос-къардашы булан къатнамагъа шартлар яратылажакъ. Шондан къайры да, сайтда яшланы яратывчулугъу, белгили шаирлени ва язывчуланы, олай да яратывчулукъ ёлунда

башлапгъы абатларын алагъанланы да яшлар учун язгъан асарлары, тарихи маълуматлар берилежек. Озокъда, сайтда гиччипавлагъа гъар тюрлю суратлар, ребуслар, кроссвордлар, янгылтмачлар, къысгъа масхара хабарлар ерлешдирилежек. Яшлар учун тизилген орус-къумукъ, англатыв сёзлюклер, бирикген сёз тагъымлары, айтывлар ва аталар сёзлери, къумукъ тилден ва адабиятдан дарслар салынажакъ. Шолайлыкъда, ана тилни муаллимлерине де методика якъдан ёл гёрсетивчю къуралы болажакъ деп къаравуллана.

Яшлар учун къумукъ тилде биринчилей къурулгъан шо сайтны ишинде белгили муаллимлер, журналистлер, язывчулар ва шаирлер, олай да алимлер ортакъчылыкъ этмеге бола.

Биз де Паху Гъайбуллаевагъа яшлар учун къурулгъан янгы сайт булан байлавлу гёз алгъа тутгъан бары да асил мурадларын яшавгъа чыгъарывда уьстюнлюклер ва яратывчулукъ озрюклер ёрайбыз.

Яшлар да, уллулар да озлени яратывчулукъ ишлерин, чыгъаргъан гъар тюрлю видеоларын шу адресге йибермеге бола.

Насрулла Байболатов.

Къумукъ тиа

Къумукъ яшгъа къумукъ тилден
Аявлу зат не бола!
«Къумукълар» деп айтылса,
Юрек сююнчден тола.

Къумукъ деген сѣз де дюр чю
Учагъандай къанатлы.
Къумукъ тюзге багъып, яшлар,
Алайыкъ чы абатны.

Къумукъ шаир, макътав сагъа,
Эсгереген къумукъну,
Гъар къумукъну юрегинде
Тувдурагъан умутну.

«Къарчыгъаны» архив тептеринден.

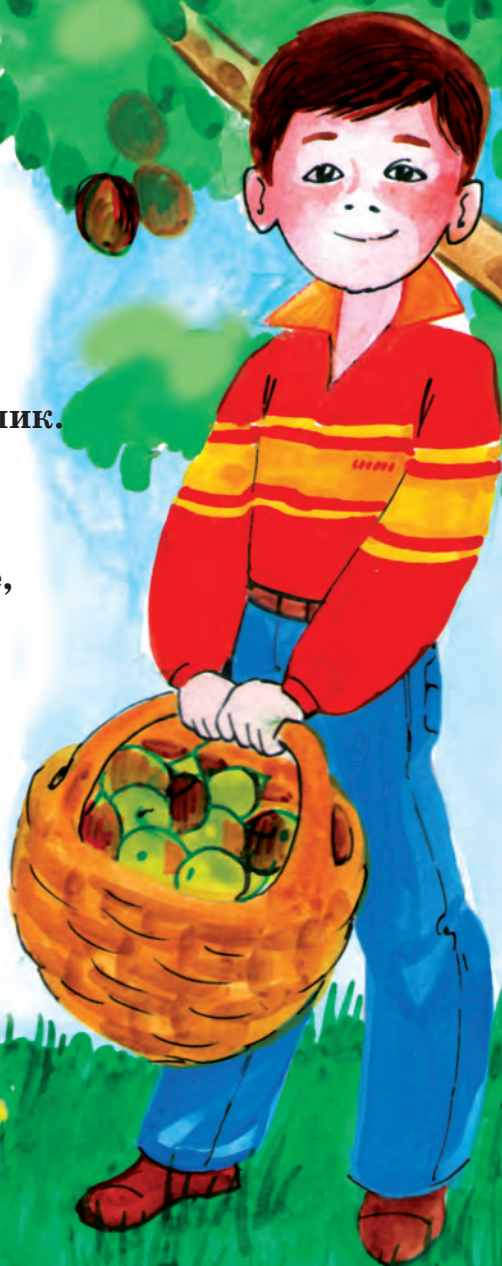

Алма терек

Абзарда алма терек,
Алмалары дегерек,
Дегерек алмалары
Ерге тюше дегереп.

Дегереп ерге тюшген
Алма алтын топ йимик;
Терек алтын топлардан
Толгъан яшыл къап йимик.

Алма къабын гетерип
Гюз геле Къумукъ тюзге,
Бары да ниъматларын
Явдура уьубюзге.

ЯЙСАН ЯНГУР ЯВАГЪАН ГЮН...

Яйсан янгур явагъан гюн
Тувгъан уланым.
Тувгъанда, яйсан янгур
Жувгъан уланым,

Ал гюнешден гёлек гийип,
Акъ булутдан – тон,
Уч, къатарбаш, уч йыракъгъа,
Бир юлдузгъа къон.

Янгызлыкъда, ялкъывлукъда
Юлдузлар кёкде.
Мунгайгъаны таман олар
Сенден арекде.

Уч бийикге, уч йыракъгъа
Къайтма шарт булан.
Къайтып, гёргенингни магъа
Айтма шарт булан.

Яйсан янгур явагъан гюн
Тувгъан уланым,
Тувгъанда, яйсан янгур
Жувгъан уланым.

Тарихни ёлу булан

Ватанын юрекден суймек учун ону тарихин билмеге герек!

Дагъыстан – бырынгъы маданиятны, уллу тарихи адатланы эли, бырынгъы бай культурасы булангъы эл.

Дагъыстанны халкълары: аварлар, даргилер, къумукълар, лезгилер, къазикъумукълар ва башгъалары озлени тарихине амин болуп гелгенлер.

Къумукъланы арасында ата юртуну, милли маданиятыны, адатларыны къысматыны гъакъында кёп ойлашма зат бар. Шо гъакъда ойлашса, къумукъ халкъны ата - бабаларындан гъалиги девюрге ерли наслудан-наслугъа варисликге етишген бай маданияты, адатлары, авуз яратывчулугъу, патриотлукъгъа берилгенлиги йылдан-йылгъа

ярлылашгъаны гёрюнюп тура.

Инче саниятланы: китапхананы, театрны, музейни жангъа эмли татывуна тиш тийдирип, оланы асувлулугъун белгилеме герекни унутма тюшмей.

Маданият ожакъланы гёзеллигин янгыдан янгыртып, ругъ азыгъына тюшюндюрсе, асил болур деп ойлашабыз.

Мен англайгъан кюйде, маданиятны аякъгъа тургъузмакъ муратда гёрсетилеген харжны оьлчевюню азлыгъына да къарамайлы, оланы белгили мурат учун пайдаландырса, халкъны ва жамиятны алдында яхшы болур.

Оьрде эсгерилген ойланы гертилей туруп, Оьтемишде ерлешген

маданиятны отаву болгъан тарихи - маданият музейни гъакъында айт-ма сюемен.

Музейни оъз сиптечилигине бойсынып къургъан, огъар къаны-жаны булан берилген ана тилден ва адабиятдан дарс юрютеген муаллим Зайнарбеков З. К.

Жамият ишлеге берилген улан Зайнарбеков З. К. халкъгъа, айрыча оъсюп гелеген наслугъа ажайып пайдалы иш юрюте.

Ол оъз сиптечилиги булан ата юртунда тарихи-маданият музей ва уълкени уъренив кружок къуруп бажаргъан.

Музейни аслу мурады – йыллар боюнда ахтарылып табылгъан тарихи агъамияты эсгерилген архитектура ясандырывланы, инче саниятны, этнографияны, миллетни, алтын хазнасы болгъан, авуз яратывчулугъуну, археология – тарихи эсделиклени асырап сакъламакъ бола. Бырынгъы девюрлерден бугюнге ерли етишген хабарланы халкъгъа етишдирсе, айрокъда, оъсюп гелеген яш наслугъа шондан пайдалы иш болагъаны ачыкъ.

Оътген девюрлерден маълумат берегенден къайры, яшёрюмлени юреклеринде патриот гъислени тувдура – Ватанын якълав ва ана топурагъын сююв.

Оътемишде къурулгъан тарихи - маданият музей ким де сукъланардай даражагъа етишген.

Башлап музейни къурмакъ учун ол эсги мактапны абзарында айрыча ерлешген гиччирек бинагъа гёз салды. Яхшы чы болду, ону шо пайдалы таклифин мактапны директору Магъамматов М. А. - да онглу гёрюп, кёмеклешди. Шо гюнлерден тутуп З. К. Зайнарбеков Оътемишни тарихине, маданиятына байлавлу

тийишли экспонатлардан толтурма гъаракат этди. Бир башлап ол къардаш- тухумуна, сонг таныйгъанларына, абзардан абзаргъа гирип, музейге тарыкълы савут-сабаны, уър-эшикде къолланагъан тарихи агъамиятлы оълчевдеги экспонатланы ахтара туруп, кёп айланды. Арадан заман гетди, музейни ичи экспонатлардан (тарихи алатлардан) толду.

Шоланы арасында: бырынгъы багъыр тепсилер, саз балчыкъдан ясалгъан кумеслер, уъртюлер, чаралар, сукаралар, сабанчыны гъартюрю хырслары – булар бары да тезги девюрню гёз алгъа гелтире.

I Петр пачаны сапарындан къалгъан мортира топну дёгерчиклерин, асгерчилени сюнгюлерин, къалкъанларын гёргенде, оътген девюрлер бир тамаша ярыкъ ренклеге боялып, гъайран маълуматлар, айрокъда, юртубузну тарихинде болгъан агъвалатлар гёз алдыбызгъа гелегендей бола. Къайсы алатны алсакъ да, гъариси бир хабар айтагъандай, жанлы келпетлеге ошоп, инсанны юрегине тамаша ругъланыв тувдура.

Юртдан чыкъгъан игит уланлары танымагъа, дав майданларда ва загъматда гёрсетген къоччакълыгъындан оъктем болмагъа чакъыра. Оъсюп гелеген яш наслугъа яшавгъа бакъгъан къаравун болдурма, Ватангъа бакъгъан сюювюн, маданият-тарихи адатларын сакъламакъ асил иш экенни англата.

Зайнарбековну маданият атавунда тюрю темалагъа багъышлангъан стендлер, панорамалар, экспонатлар да аслу ерни тута, гъаркимни тергевюн тарта.

Музейни тамында илинген «Биз-

ден чыкыгъан алимлер», «Оьтемишли адабият яратывчулар», «Дослукъну ёлу» деген стендлени гёргенлени юреги оьктем бола. Неге тьогюл де, «Дослукъну ёлу» деген стенд Оьтемишге дазулангъан хоншудагъы – Мюрего, Гъамири, Сергокъала, Первомайское юртланы охувчулары оьтемишли тенглилери булан къатнашгъан дослукъ аралыкълары гъакъында къужурлу англатыв бере.

Айтагъаным, гъар стенддеги суратлар, карталар, пайдалы (герти) маълуматлар музейге гелегенлени таъсирли кюйде ругъландыра.

Музейде ватандаш ва Уллу Ватан давланы ортакъчыларына багъышлангъан стендлеге де айрыча ер берилген. Къанлы урушларда жанларын къурбан этген игитлени суратлары музейни ичин айрыча

безей.

Оланы атлары халкъны эсинде. Оьсюп гелеген яшланы патриот ругъда тарбиялайгъан асил къылыкъгъа уьйрете.

Оьтемишни эмли сувлары: «Марал булакъ», «Тал булакъ», «Гёзсув», «Пача булакъ», «Къоз гечив», «Къунналар булакъ» – булар ренкли карталагъа белгиленип, оьз составына гирген минераллары гъакъында ажайып толу маълумат бере.

Зайнарбеков З. К. ва башгъа муаллимлер охувчу яшлар булан музейге кёп геле. Оьтемишни айлана-сындагъы авлакълагъа чыгъагъан кюйлер де бола. Оьтемишде йимик музейлер дагъы да ерлерде болса, инсанланы ругъ байлыгъын, тарихин, къылыкъларын, адатларын уьйренмеге пайдалы иш болур эди.

Макъаламны шулай сатырлар булан битдиремен:

Ойлаша, ойлагъа теренден батып,
Гъар алатгъа къарап, гъалын билебиз.
Бизин ата - бабалаланы о заман
Топуракъ сюре, ашлыкъ чача гёребиз.

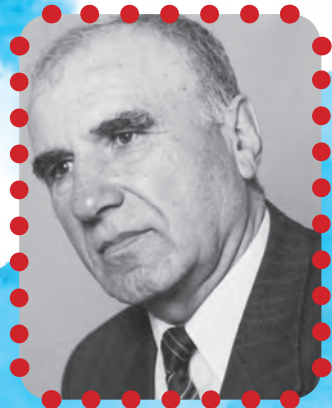
Гъар-бир затны гёрюп, тынглап ва англап,
Тарихибиз уьйренмеге гелебиз.
Очакъ алда хамур баса, от ягъа
Абаланы, аналаны гёребиз.

Гирип чыкъсакъ музейине мактапны,
Оьтесиз, ажайып ругълана юрек.
Ата юртун суймек учун юрекден
Тарихин уьйренме, суймеге герек.

*Къаягент район, Оьтемиш юрт.
Фольклор кружокну ёлбашчысы Исаева Э.*

Маьаммат - Наби Хамловну 75 йыллыгына

ЯГЬИЯНЫ ЯЛГЪАНЫ

Ягьяя гысап даредан
«Къуйрукълу» къыймат алгъан.
Дневникге о «эки»
Нечик салынмай къалгъан?

Ишден къайтгъан анасы
Башлагъынча сорама:
«Бугюн гъеч зат алмадым,
Сюе бусанг къара, ма», –
Деп, ананы алдына
Дневнигин сала ол.
Учитель гирип гелип,
Сейлеп болмай къала ол.

«Гелгенмен айтайым деп
Бугюн «эки» алгъанны»...
Нече де къысгъа экен
Аякълары ялгъанны.

Жаны бар атлар къайда?

Ап-акъ агъач атымны
Егип атив арбагъа
Чыкъсам, ёлдагъы яшлар
Къоймай леззет алмагъа.

– Миндир хари, миндир, – деп
Чаба гелелер артда.
Миндирсем, агъач атым
Арбамны гъаран тарта.

Къарагъыз дагъы, энни
Бу яшлар этген затгъа,
Арбам бёттёбен авуп,
Атым да сынып ятгъан.

– Талчыкъма, талайым, – деп,
Мамам гёнгюмню ала, –
Жаны ёкъ агъач атлар
Бир гюн бузулуп къала...

Жаны бар атны гёрме
Жаным гъасирет, гъейлер.
Сорасам, атлар бизден
Йыракъда яшай дейлер.

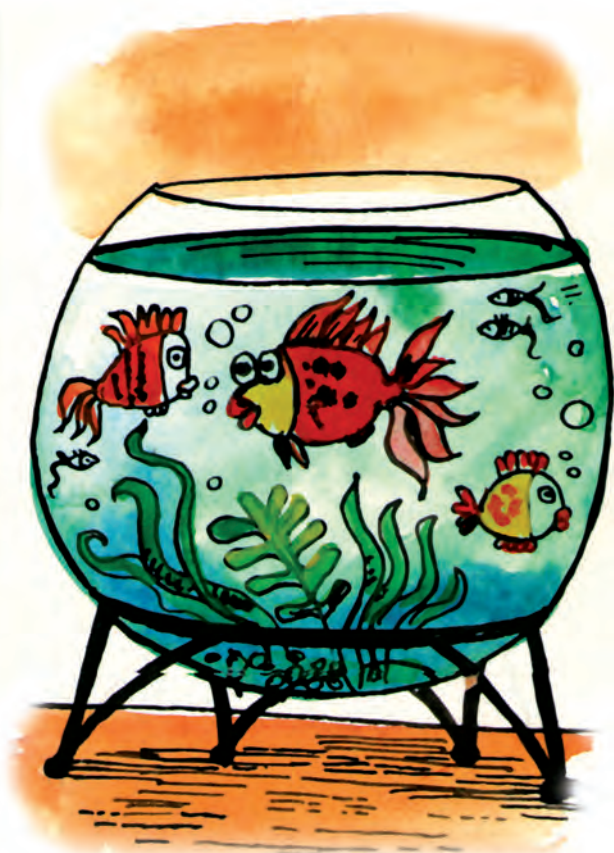
Аквариум

Тереземни тубюнде
Тамаша денгиз бардай.
Балыкъланы уясы
Йыртыллай яшыл шардай.

Узун-узун отлары
Уъстю булан яйылып.
Хоншу яшлар хошланып,
Къарай бола жыйылып.

Сирив-сирив чабакълар:
Сари, къызыл, гёк, ала...
«Гёк денгизи» чайкъалса,
Къачып яшынып къала.

Чабакъларым айдан ай
Ажайып артып бара.
Мени балыкъ уяма
Сен де бир гелип къара!

Инишкам сурат эте

Лап гиччи иним Мурат
Уйрене этме сурат.
Боявланы айырмай,
Сюртюп турма къайырмай.

Терек этген – боямыш,
Япыракълары – гёкден.
Отдан да яшыл бир къуш
Саркъыш айлана кёкден.

Оъзен суву – сап-сари.
Акъ сама да къой хари!
Бийик уй этип бара,
Тамы-ташы – къап-къара.

Амма инишкам Мурат
Бир тюсю аяп биле:
Янгы тувгъан Гюнешни
Къызылгъа бояп биле.

Кулай

Бизин шагъар орамгъа
Бир кулай бар гелеген.
Аты ким? Еси кимдир?
Гъеч бирев ёкъ билеген.

Бурма-бурма тюклери,
Салпан къулакъ оъзю де.
Эпсиз пашман гёрюне
Эки тюйме гёзю де.

Ювукъ болуп югюнсем,
Ойнама сую алай.
Тёшю булан суюкелип,
Аякъларымны ялай.

Яхшы яшлар аш ташлай,
Яман яшлар таш ташлай.
Хатирин къалдырсагъыз,
Гъанцылламагъа башлай.

Уйренип турагъанда,
Уйден чыгъарып ари,
Шулай ари итлени
Ташлап къоймагъыз хари!

Гиччи яш

Гиччи яш алып гелген
Бир гюн уйге анабыз,
Гъейлер-гъейлер, адамлар,
Сиз бу ишге къарагъыз.

Шонча сюеген анам
Уллу къызын ташлагъан,
Эки бѐлюп сюювюн
Огъар берме башлагъан.

Къоркъутайым деп ону,
Эшигин де къакъгъанман.
Ачув этмеге сююп,
Бешигин де йыкъгъанман.

Пайда ёкъ, мени анам
Огъар да болгъан ана,
Экибизге де бир йимик
Къурчакълар алгъан, гъона.

Шулай гъаллагъа къарап,
Яллай юрегим, гъое...
Шо саялы анабыз
Яшны къайтарма сюе.

Гъейлер, ярайгъан затмы,
Яшны къайтып бермеге?
Яражакъмы, сагъынсакъ,
Барып сама гѐрмеге?

Къой, бу гиччи нарыста
Бизсиз языкъ болажакъ,
Бирев бешигин йыкъса,
Йылай, улуй къалажакъ...

Яшны да къолгъа алып,
Языкъсынып, къучакълап...
Шо гюн бугюн яшайбыз
Бир-биревню аявлап.

Шолай къоркъувлар берип,
Яшырмай айтсам тюзюн,
Татывлу яшамагъа
Ана уйретди бизин.

Анама савгъат

Аналаны байрамы
Ювукъ бола гюн сайын,
Анам учун лап яхшы
Савгъат тапма не къыйын!

Гечелер гелмей юхум,
Уллу ой тюшген магъа.
Арив-арив савгъатлар
Акъчам да ёкъ алмагъа.

Бола бусам, анама
Кёп гюллер жыяр эдим...
Анам юрюйген ёлгъа
Барын да яяр эдим...

Болмасам да гюл жыйып,
Къой, этейим адатын,
Уллу-уллу кагъызгъа
Шо гюллени суратын...

Бираз уллу болайым —
Бары гюлню жыярман!
Анам юрюйген ёлгъа
Барысын да яярман!

Назму

Ай Дагъыстан яшлары, мактаплагъа гелигиз,
 Гъар яхшылыкъны ери мактаплардыр, билигиз!
 Охугъуз мактапларда, алыгъыз маърипатны,
 Маърипат онгаражакъ сизге гъар тарыкъ затны.
 Дюнъя булан ахырат мактапгъадыр байлангъан,
 Гъар ерде девлет юзю мактаплагъа айлангъан.
 Мактапда илму билип, инсанлагъа ошайыкъ,
 Оьзгелеге къул болмай, оьзден болуп яшайыкъ.
 Охумакъ-язмакъдандыр илмугъа етишеген,
 Талайлы яшдыр шексиз охумагъа тюшеген.
 Мадраса-мактап гёрюп эдепленмеген яшда
 Не билим табулажакъ, тюзелмеген сонг башда?
 Охумагъан гишини гъайвандан айырагъан
 Сураты болур, амма билими болмас – аян.
 Билим болур гишини адамлыкъ деген заты,
 Адамлыкъ болмас аны гёзю, къашы ва сураты.
 Илму – бир малдыр, амма битмей даим къалагъан,
 Не ерде болсанг оьзюнг, шол ерде табулагъан.
 Артар ол берген сайын, урланмакъ ёкъдур онда,
 Гётерме авур болмас ёл юрюген заманда.
 Яхшы зат кёпдюр, амма охугъан авлет йимик
 Яхшы зат ёкъдур, амма билмеге адам герек.
 Охугъан авлет къалыр насиплини сонгунда,
 Айырмас охумагъан затны терсин онгун да.

Билим, тарбия Ёлунг онг болсун, Наира!

Арт вакътилерде алимлер токъташ-
 дырагъан кюйде гъалиги девюрню яш
 наслусу оьзге заманланы наслула-
 рындан эсе билим ягъындан, англав
 ва пагъму, гъатта тирибаш ягъындан
 да хыйлы алгъа гетген. Гьюнерли оь-
 рюм яшлар гъар ожакъда оьзюбюзню
 алдыбызда тарбияланып тура. Уллу-
 лар сагъатлар булан чечип болмай-
 гъан бир-бир масъалаланы, айрокъ-
 да бугюнгу билим тармагъындагъы

материалланы, математика масъала-
 ланы, интернет пикруланы гъалиги
 яшёрюмлер тез чечегенине къарап,
 гъайран боласан. Шо сюендюрегени
 йимик, юрекде оьктемлик де тувдура.

Биз оьзюню гъакъында хабарлама
 сюеген Къаягент районну Оьтемиш
 юртдагъы орта школаны 4-нчю клас-
 ны охувчу къызы наира Ибрагъимова
 бары да предметлерден оьр къыймат-
 лагъа охуй, класны, школаны яша-

(суратда клас ёлбашчысы Умужат Абдурагъмановна Магъамматова булан)

вунда болагъан гъар тюрлю чараларда актив кюйде ортакъчылыкъ эте. Яш охувчугъа бу дазу тюгюл. Н. Ибрагъимова билимлерин гъар бир якъдан артдырмакъны, камиллешдирмекни къастлыгъын болдура ва охувда артда къалагъан ёлдашларына кёмеклеше.

Гъали-гъалилерде Оьтемиш юртгъа бирини артындан бири эки яхшы хабар етишди. Айтагъаныкъ, Н. Ибрагъимова оьзюню тенглилерини, башлапгъы класларда охуйгъан яшланы арасында Первомайское юртда «Бизин айланабыздагъы алам» деген чакъырывну тубюнде юрюлген илму-проект район конкурсунда ортакъчылыкъ этип, биринчи ерни ва Гьюрметлев грамотасын, чинкдеси абурлу жюрини членлерини суйкюмлюгюн къазангъан. О гюнлерде буса Магъачкъалада яш охувчуланы арасында биз оьрде эсгерген темагъа гёре республика конкурсунда ол бизин районну

гьюрметин якълап ортакъчылыкъ этген ва 3-нчу ерге ес болгъан. Наира тийишли даражалы диплом, олай да эсделик савгъат булан савгъатлангъан. Шо конкурсада республиканы шагъарларындан ва юртларындан гелген 853 охувчу ортакъчылыкъ этгенни гысапгъа алса, бизин районлу къызыяш, Оьтемиш орта школаны охувчусу къазангъан уьстюнлюк кёп яхшы гъасил.

Охувчу къызыны конкурсгъа гъазирлевде муаллимлер, инг башлап клас ёлбашчы Умужат Магъамматова, Эльмира ва Марьям Исаевалар кёп гъаракат этгенин эсгерме тийишли. Етишилген уьстюнлюкде эсгерилген муаллимлени де аслам пайы бар.

Шамиль ва Зугъра Ибрагъимовланы агълюсюнде эки къыз ва бир улан тарбиялана. Оланы уллусу – Наира гъар бир гиччирек уьй-ожакъ ишлерде анасыны биринчи кёмекчиси. Оьзюню юрюшюне-айланышына гёре гиччи къызардашы ва уланкъардашы оьзюнден уьлгю алагъанын тюз англай.

Гъаракатчы охувчу къызгъа насыгъат ва ёрав гысапда кёп алгъыш сёзлер айта туруп, белгили шаир Абул-Керим Залимхановну «Ёллар» деген шиърусундан бу сатырланы бермекни онг гёрдюк:

Йыракъ ёллар,
Ёллар йыракъ юрюме.
Алгъа багъып абатым чалт ташлана.
Ер юзюнде юрюшлерден тувагъан
Ёллар ягълы юреклерден башлана...

Ёлунг онг ва насипли болсун, Наира! Атанг-ананг, уллатанг ва уллананг, Оьтемиш юртну жамияты оьктем болардай уьстюнлю болсун!

М-З. Темирбеков, Россияны журналистлерини союзуна члени.

ТАТЛИ ШЫБЫШЛАЙ АНАМ

Башлыгъымда шу кепде
Татли шыбышлай анам:
– Ананг сенден сююнгюр,
Тур, тур, балам, тур, балам!

Гюн чыкъгъан, гётерилген,
Етген мактапгъа заман.
Ёлдашларынг баралар,
Сагъа да юху таман.

Ач, хари, бир гёзлеринг,
Арив яшым, дай яшым.
Сени ойлап тюгюлмю?
Гъап-гъазир этдим ашым.»
Къулагъыма янашып,
Аста аркъамны хашып:

«Мени яшым атлы яш,
Шекерли, шербетли яш.
Емишдей леззетли яш,
Гъалива йимик татли яш».

ЯНГЫДАН ЖЫЙЫЛАБЫЗ

Бугюн дарслар башлана,
Мактап яшлары ёлда.
Башы- аягъы тизив,
Китап - тетрады къолда.

Яп-янгы ярашынгъан,
Мактапны ичи, тышы.
Охумакъ, язмакъ болур,
Гъакъыллы яшны иши.

Эй, ёлдашлар, гелигиз,
Биз мактапгъа барайыкъ,
Бош оьтгермей заманны
Билим алма къарайыкъ

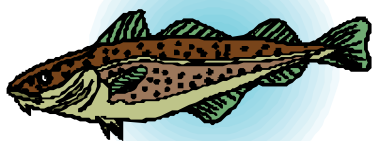
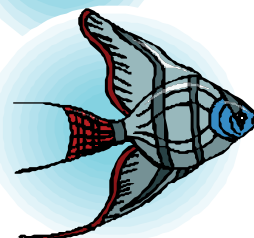
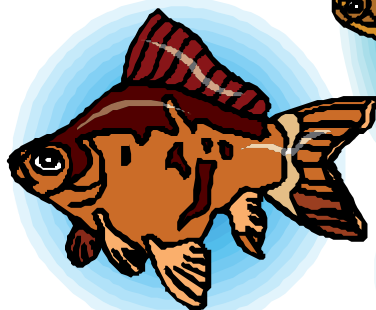
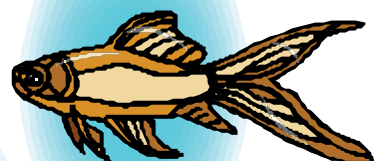
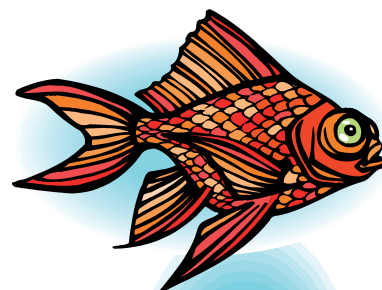

ЧАБАКЪЛАР

Бизин тюрлю сувларда
Бар балыкълар, чабакълар.
Бары да юзе, ойнай,
Айрокъда исси чакълар.

Я къалкъый, яда чома,
Къанатлары ёл ача.
Бош да турмайлар озлер,
Я къувалай, я къача.

Гюн шавласы тубюнде
Акъчалары йыртыллай,
Инсан къолуна тюше,
Эпсиз суймей, тырпыллай.

ЮЗЕБИЗ, ЮЗДЮРЕБИЗ

Агъым сувларда яйда,
Барыбыз киринебиз.
Къайырчакъда янтайып,
Чыкъмагъа эринебиз.

Юзебиз ва молтабыз,
Эришип хыйлы ёлдаш.
Арабызда макътана,
Тёш хашып, озгъан бир яш.

Бизде эртен- ахшамлар,
Къужурлу бола яйда.
Ат юздюрюп бажарса,
Бугъар етеген къайда.

Гелтире сабанчылар
Колхозну кёп атларын,
«Эй ёлдаш!» - деп
Къычыралар атларын.

АНА БОЛУП КЪАРАГЪЫЗ!

Мен чи бугюн гёнгюллюмен
Тюгюлдей бир де,
Мен чи бугюн лап насипли
Адамман ерде.

Насибиме себеплер кёп:
Болмай санама...
Тек лап уллу бар бир себеп –
Мен чи анаман!

Мени эки къанатым бар,
Боламан учма,
Сувукъ къышны ортасында
Гюл йимик ачма...

Болмасагъыз бу гъалымны
Англама тезден,
Эки яшгъа ана болуп
Къарагъыз сиз де!

Узле! Ахтар! Тан!
Ёл ортада этиклер!...

Къайсы этикни чери ёкъ?

Соколёнок

ISSN0206 - 7943

Къарчыгъа

5/2016

сентябрь - октябрь

Иллюстрированный детский журнал.
Издается один раз в два месяца.

Учредитель :
Правительство Республики Дагестан.

Журнал зарегистрирован федеральной
службой по надзору в сфере связи и
массовых коммуникаций.
Регистр. номер ПИ №ТУ5-0020
от 21 мая 2009 г.

Издается с января 1980 г.

Главный редактор
Мурад Ахмедов

Редколлегия:
Ш.Алишева (ред. выпуска)
П.Абдуллаева
А.Абдуллатипов
С.Алиев
Т.Зургалова (отв. секретарь)

Худ. редактор З.Даганов
Тех.редактор Т. Лузина
Художник З. Даганов
Оформление обложки А. Качаев

Дата выхода в свет 12.10.2016г.
Тираж 1053 экз.
Заказ № 328

Типография: ООО «Издательство «Феникс
пресс».
Адрес типографии: 367018, РД, г. Махачкала,
ул. Петра I, 61.

Редакция и издатель: Государственное
бюджетное учреждение Республики
Дагестан «Редакция республиканских
литературных журналов «Соколёнок» и
«Литературный Дагестан».

Адрес редакции и издателя: 367025,
РД, г. Махачкала, ул. Даниялова, 55.

Кумыкский язык.
Индекс: на год - 63339,
на полугодие - 73904.

Цена свободная.